

Piet Prins
Snuf en het spookslot

δ

1

Een voltreffer

Door de Dorpsstraat racete een jongen.

Hij reed hard op zijn gloednieuwe fiets die hij nog maar een paar dagen had.

Naast hem rende een mooie, grote herdershond.

Met lange sprongen hield hij zijn baas bij, zonder moe te worden. Die jongen was Tom Sanders.

De hond heette Snuf.

Die twee waren nu al een paar jaar onafscheidelijke vrienden. Tom had Snuf gekregen toen die een puppy was. Samen hadden ze heel wat avonturen beleefd tijdens de oorlog en bezetting.

Ze hadden het bijna niet overleefd, maar alles was nog goed afgelopen. Het was nu ongeveer

een jaar geleden dat het dorp waar Tom woonde, was bevrijd. Er was veel veranderd in die tijd.

Er was weer genoeg te eten. De meeste dingen waren niet meer op de bon, maar gewoon vrij te koop. Maar het mooiste was, dat de ménsen weer vrij waren. Niemand hoefde meer bang te zijn, dat hij zomaar weer opgepakt zou worden door de geheime politie en in een concentratiekamp terecht zou komen of zou worden doodgeschoten.

De kranten konden weer verschijnen zonder dat ze de leugens van Duitse bezetters af hoefden te drukken. De koningin was terug in het land en daarmee was de vrijheid teruggekomen.

Tom was de vorige week jarig geweest en had een mooie, nieuwe fiets gekregen.

Die waren nu ook weer gewoon vrij te koop. Zijn oude fiets was in de oorlog een roestige rammelkast geworden en hij was dan ook erg blij met het cadeau.

Elke dag ging Tom nu op zijn nieuwe fiets naar school. Tja, dat was óók iets wat met de bevrijding te maken had. Er was nu weer elke dag school. In de oorlogstijd waren de scholen soms maandenlang gesloten, omdat er geen verwarming was en de leerlingen in hun versleten kleren zaten te bibberen van de kou.

Nu alles al weer een jaar zijn normale gang ging, dacht Tom soms wel eens dat die paar maanden gedwongen vakantie toch ook wel fijn waren... Hij had de laatste tijd erg hard zijn best moeten doen voor zijn paasrapport. Maar als hij zich vervolgens de ellende van de bezettingstijd herinnerde, dan schaamde hij zich een beetje over die gedachte. Ze waren nu buiten het dorp gekomen.

Tom begon wat langzamer te rijden.

Snuf kon het rennen wel lang volhouden, maar Tom wilde de hond niet afbeulen.

Een kilometer verder stond een molen met daarnaast een houtzagerij en een woonhuis.

Daar woonde de familie Van Doorn.

Karel van Doorn was een van Toms beste vrienden.

De andere, Bertus Verhoef, woonde op een boerderij nog verder van het dorp.

Tom had een huiswerkvrije avond en was nu op weg naar Karel. In de molen en in de houtopslagplaats kon je altijd veel plezier maken.

Misschien zou Bertus er ook zijn, als ze het op de boerderij tenminste niet druk hadden.

Met stilstaande trappers reed Tom het molenerf op, een liedje fluitend dat de drie vrienden als speciaal herkenningsteken gebruikten. Hoog uit de lucht kwam het liedje bij hem terug. Hij tuurde naar boven en ontdekte Karel en Bertus, die door een raampje vlak onder de kap van de molen naar hem zwaaiden.

‘Kom snel, joh, het is hier fantastisch!’ riep Bertus. Tom zette zijn fiets neer, rende door de openstaande molendeur en klom snel naar boven. Snuf, die moest achterblijven, blafte boos.

Heel hoog in de molen was een kleine ruimte. Door een paar smalle raampjes kon je de hele buurt overzien. Aan het einde van de oorlog hadden de jongens deze plek als uitkijkpost gebruikt.

Tom werd enthousiast ontvangen. Karel liet vol trots een voorwerp zien, dat hij net gemaakt had. Het was een grote sterke boog, waarvan de pees heel strak was gespannen. Hij had er zes pijlen bij.

‘Je kunt er heel ver mee schieten!’ zei hij overtuigend. ‘Bertus en ik hebben op het erf al geoefend. Nu gaan we het van hier uit proberen. Dan vliegen de pijlen vast nog veel verder!’

‘Mooi, ik doe ook mee. Wedden dat ik het beter kan dan jullie!’

‘Opschepper!’ lachte Bertus. ‘We zullen jou wel even laten zien hoe het moet!’

Karel nam de leiding. ‘We maken er een wedstrijd van. Iedereen krijgt twee pijlen. Eerst gaan we elk met één pijl zo ver mogelijk schieten uit het raampje richting het oosten. Dan hebben we de wind mee.

Goed opletten waar de pijlen terechtkomen,
want we moeten ze straks weer oprapen.’
Tom schoot het eerst. Met al zijn kracht spande hij
de boog. De pijl flitste weg met grote snelheid en
kwam ver voorbij het achtererf op de grond neer.
‘Niet slecht voor een beginner!
Geef die boog nou maar eens aan boer Bertus,
dan zul je zien hoe een vakman het doet.’
Tom wilde meteen een antwoord geven, maar hij
bedacht zich. Eerst maar eens zien wat ‘boer Bertus’
er van bakte... Nou, zijn vriend bleek het goed
te kunnen. De pijl die hij afschoot kwam nog meters
verder dan die van Tom.
Nu was Karel aan de beurt. Het lukte hem om net
nog even voorbij de pijl van Tom te komen.
‘Eerste prijs Bertus Verhoef, tweede prijs
Karel van Doorn, troostprijs Tom Sanders,’
riep Karel plechtig. Toen ging hij op andere
toon verder: ‘De strijd is nog niet voorbij.
Nu gaan we proberen, wie het beste kan mikken.’
Hij liep naar het andere raampje, dat uitzicht gaf
op het woonhuis. Even keek hij zoekend rond naar
een geschikt doel. Ha, daar zag hij al wat.
‘Kijk, jongens, daar op de hoek van het huis loopt
de dakgoot uit in de opvangbak van de regenpijp.
Nu gaan we proberen die bak te raken.’
Tom mocht weer beginnen. Het kwam er nu
op aan! Hij wilde niet weer worden verslagen door
zijn vrienden.
De afstand was vrij groot en het doel redelijk klein.
Hij mikte lang en zorgvuldig. Daar ging de pijl...

‘Raak!’ juichte Tom op hetzelfde moment dat hij het doffe ‘plonk’ hoorde waarmee de stompe pijlpunt tegen de metalen bak botste.

Bertus durfde niet weer een plagende opmerking te maken. Deze voltreffer was moeilijk te verbeteren. Zijn pijl kwam op het dak terecht, meer dan een meter opzij van het doel.

‘Je hebt veel te ver naar links gemikt,’ vond Karel.

‘Tom deed het goed, maar hij heeft toch niet precies het midden van de bak geraakt. Kijk, dát doe je zo!’

Terwijl zijn vrienden vol kritische belangstelling toekeken schoot hij. Op hetzelfde moment gaven ze alle drie een kreet van schrik.

Om de hoek van het huis kwam een in het zwart geklede man met een hoge hoed aanlopen.

In zijn ijver om het slechte schot van Bertus te verbeteren en Tom het liefst nog te overtreffen, had Karel te veel naar rechts geschoten.

De pijl vloog met grote snelheid recht op de man af, die niets doorhad. Even leek het alsof hij pal in zijn gezicht zou worden geraakt, maar dat liep gelukkig goed af. De pijl botste tegen de hoge hoed, die met een sierlijke boog op de grond rolde, waar de wind ermee vandoor ging.

De man was erg geschrokken, maar na een paar tellen ging hij snel achter zijn hoed aan.

Deze rolde van de ene plaats naar de andere.

Zijn lange jas fladderde als een verschrikte vogel, zijn grijze haar danste wild om zijn hoofd en zijn blozende gezicht was nog roder geworden.

Na een paar tellen had hij de hoed te pakken.

Met zijn zakdoek probeerde hij zijn hoed schoon te maken, wat niet erg lukte. Toen keek hij onderzoekend rond om te ontdekken wie dit op zijn geweten had. Hij onderzocht ook de molen, maar ontdekte de dader niet, want Karel en zijn vrienden hadden net op tijd hun hoofd teruggetrokken. Nu alles nog redelijk goed was afgelopen, stonden Tom en Bertus te grinniken van plezier, maar Karel moest eerder huilen dan lachen. ‘Het is oom Klaas,’ zei hij zacht. ‘Vader en moeder mogen hem graag. Hij komt maar heel weinig bij ons, want hij woont hier ver vandaan, op een boerderij vlak bij de Duitse grens.’

Die hoed zal wel kapot zijn.

Ik durf zo niet naar mijn oom toe te gaan.'

Tom keek voorzichtig even door het raampje.

De deur van het woonhuis ging open en Karels vader kwam naar buiten.

'Klaas, kerel, dat is een verrassing!

Wat zie je er deftig uit. Je lijkt wel een dominee.'

Oom Klaas stopte met het schoonmaken van zijn hoed.

'Tja, ik loop liever in mijn boerenpakkie, maar vandaag ging dat niet. Ik moest naar de begrafenis van een nicht van me, hier dicht in de buurt en toen ben ik even doorgegaan om jullie op te zoeken, maar ik kreeg hier een beetje een rare ontvangst.'

'Hoe bedoel je?' vroeg Van Doorn verbaasd.

'Nou, ik kwam om de hoek en toen botste er opeens wat tegen mijn hoge zijden hoed. Hij viel op de grond en is er niet mooier van geworden. Mijn vrouw zal wel mopperen als ik thuiskom. Ach, wat doet een boer ook met zo'n kachelpijp op zijn hoofd.'

Van Doorn zag een pijl op de grond liggen.

Meteen begreep hij wat er was gebeurd.

'Ik zal de dader wel opsporen en dan zwaait er wat,' zei hij boos. 'Kom nu maar gauw binnen.'

Ze verdwenen door de deuropening.

De drie jongens in de molen hadden het gesprek goed kunnen volgen. Verslagen keken ze elkaar aan.

Dat zag er niet goed uit voor Karel!

'Ik kan het beste maar naar binnen gaan en alles eerlijk vertellen,' mompelde de schuldige. 'Het ging toch per ongeluk?'

Ja, dat vonden de anderen ook, maar ze wilden er hun vriend niet alleen voor laten opdraaien. Zij hadden ook aan het onvoorzichtige spel meegedaan en het had hun net zo goed kunnen overkomen. Ze zouden samen gaan, dat stond vast, maar ze maakten toch geen haast om naar beneden te gaan.

Toen klonk opeens luid en duidelijk een bel.

‘Dat is het teken dat we gaan koffiedrinken,’ zei Karel. ‘Nu kunnen we echt niet langer wachten.’

Ze klommen de lange molentrap af.

Beneden begroette Snuf hen met opgewonden sprongen. Karel zette de boog weg.

De pijlen zouden ze straks wel oprapen.

Bedeesd kwam het drietal de huiskamer binnen, gevolgd door de vrolijke Snuf.

‘Daar heb je de scherpschutters!’ riep oom Klaas.

Zijn gezicht stond gelukkig niet boos meer.

De jongens gaven de bezoeker een hand en noemden hun naam. De oom van Karel heette Wentinck.

Van Doorn had de pijl in de hand en keek met opgetrokken wenkbrauwen naar het drietal dat door hun verlegen gedrag duidelijk schuld bekende.

Karel overwon zijn aarzeling. ‘Ik vind het erg vervelend van die pijl, oom. Die heb ik afgeschoten, maar ik wist niet dat er iemand om de hoek zou komen.’

‘Nou, je wist me anders knap te raken,’ spotte Wentinck. ‘Met wat meer oefening kun je het nog ver brengen.’

Karels gezicht werd rood. Zijn vrienden probeerden hem te helpen door een deel van de schuld op zich te nemen.

Oom Klaas was niet echt boos, maar hij had een plagerige bui en zijn opmerkingen maakten de jongens erg verlegen en Van Doorn zat er bij te grinniken.

Gelukkig kwam Karels moeder binnen.

Zij had de mishandelde hoed in haar handen.

‘Hij is weer helemaal in orde,’ zei ze.

‘Je zult zelfs de plek niet meer kunnen vinden waar de pijl hem geraakt heeft.’

‘Knap gedaan,’ prees Wentinck,

terwijl hij het hoofddekseel van alle

kanten bewonderde. ‘Bedankt! En nu zand er over.

Dat wil zeggen: niet over die hoed,

maar over het voorval. Ik heb Karel en zijn vrienden

er nu genoeg over geplaagd. Straks denken ze nog dat ik een oude bullebak ben.’

‘Dat weet ik in elk geval wel beter, oom Klaas!’

lachte Karel opgelucht. Ook Tom en Bertus merkten

al heel snel dat boer Wentinck geen bullebak en geen brompot was.

Onder het koffiedrinken zat hij gezellig

te vertellen over thuis, over het werk op

de boerderij en over de streek waar hij woonde,

een bijzonder mooi landschap, dat nog niet was

ontdekt door toeristen.

Even later kwam het gesprek op de bezettingstijd.

Wentinck had al wel eens iets gehoord

over wat er toen in het dorp gebeurd was.

Van Doorn was door de Duitsers gevangen genomen,

maar had het overleefd. De drie jongens hadden zich dapper gedragen.